

Yttrande från Naturskyddsföreningen i Ängelholm angående samråd för detaljplan, Ängelholm 3:28 m.fl., Klippanvägens förlängning

Naturskyddsföreningen Ängelholm anser att detaljplanen innebär att ett av stadens få centralt belägna naturområden (gröna områden som i Ängelholmspaketet anses vara viktiga i stadsbilden) som huserar många olika växter, djur, fåglar och insekter kommer att förstöras. Vi avstyrker därför ett antagande av detaljplanen. Nedan utvecklar vi denna ståndpunkt.

Naturmiljö

Vi anser inte att områdets naturvärden har undersökts tillräckligt, varken för att kommunen ska kunna fatta beslut kring vägdragningens lämplighet eller kring eventuella kompensationsåtgärder om planerna förverkligas.

Planbeskrivning

Planbeskrivningen är idag inte komplett nog för att vi ska kunna ta ställning till den. Det saknas viktiga utredningar kring konsekvenserna på naturmiljön.

MKB (miljökonsekvensbeskrivning)

I denna beskrivning anges att projektet kommer innebära *”överlag stora negativa konsekvenser utmed den del som idag är bilfri och som idag är ett rofyllt, stadsnära naturområde”*. Man säger att: *”det finns inrapporterade förekomster av fridlysta och/eller rödlistade arter i artportalen”* samt att: *”viss påverkan uppstår genom att stora träd behöver tas ner samt störning i form av ökad biltrafik, ljus och buller”*. Vi anser att enbart dessa iakttagelser är motivering nog för att förorda nollalternativet i detaljplanen. Miljökonsekvensbeskrivningens slutbedömning att planområdet: *”inte är av betydande vikt för arternas livsmiljö eftersom liknande miljöer finns i närheten”* kan starkt ifrågasättas.

Vi tycker det är illa att, baserat på att inga miljö kvalitetsnormer bedöms överskridas, välja att inte behandla naturmiljön i en MKB, trots att bygget permanent kommer förvandla nuvarande grönområde till en kraftigt trafikerad vägsträcka. Områdets naturmiljö kommer påverkas av ökade föroreningar av avgaser, vägdamm, buller och allmän störning. MKB har gjorts för stadsbild, buller och rekreation. Vi är förvånade över att ingen MKB tagits fram för naturmiljön med hänsyn till de naturvärden som riskerar att gå förlorade eller åtminstone försämrade. Vi är kritiska till att man inte sett förändringen i naturmiljön ur ett större perspektiv. De direkta effekterna av vägbygget kan kanske inte klassas som betydande men varken indirekta, ackumulerade och inducerade effekter på naturmiljön nämns annat än att man inte räknar med att miljö kvalitetsnormerna (indirekta konsekvenser) kommer överskridas.

Naturvärdesinventering

Denna är att betrakta som en omskrivning av den naturvärdesinventering som WSP gjorde 2013 och den omfattar ungefär samma geografiska avgränsning. Någon ny fältinventering har inte gjorts. Rapporten har enbart kompletterats med färskare observationer från Artportalen och Musselportalen och uppdaterats något för anpassning till den nya metodiken för klassificering. Det enda egentliga nytt som tillförts är resultaten från ett initiativ från *Rädda Pyttebroområdet* att inventera fladdermusbeståndet i området.¹

Den branta slänten där vägen kommer att passera intill ån behöver förstärkas med stödmur, ev. pålas. Hur pass omfattande detta arbete blir vet man inte då ingen geologisk undersökning har skett men sträckan ligger i en meander och är antagligen instabil. Samtidigt kommer all vegetation behöva röjas och många stora träd kommer behöva fällas. Den här sträckan har kanske det högsta värdet för den biologiska mångfalden; den är en viktig födosökslokal för fladdermus och fåglar och troligtvis (enligt fladdermusinventeraren) erbjuder boplatser för fladdermus och fåglar. Den branta släntan är även en möjlig häckningsplats för kungsfiskare som tidvis observerats i området – återigen, en ordentlig inventering saknas härvidlag.

Skyddsvärda och gamla träd

Det är allt ovanligare med riktigt gamla träd i stadsmiljö. Gamla träd har större värde för den biologiska mångfalden än ett nyplanterat ”kompensationsträd”. Högvuxna gamla träd med vida kronor sänker temperaturen i stadsmiljön, dämpar vinden och höjer luftfuktigheten, dvs förbättrar det lokala klimatet i staden.

Det har noterats 16 träd som klassas som ”skyddsvärda”. Flertalet av dessa kommer behöva fällas och några kommer hamna i en ”ö” inringad av ljusförorening och störande trafik. Förutom dessa kommer ett ospecificerat, men väldigt omfattande, antal träd i varierande ålder också behöva avverkas och sly och andra växter röjas. Här går förlorat ett stort naturvärde för såväl däggdjur, kräldjur, fåglar och insekter. Enligt den konsult som inventerat fladdermöss går det inte att, såsom kommunens konsult WSP rekommenderar, ersätta borttagna ihåliga träd med holkar o.d.

Ljusföroreningar

Ljusföroreningar berörs väldigt knapphändigt, trots att nattaktiva djurarter såsom de flesta däggdjur, groddjur och många insekter är beroende av mörker eller mycket svagt ljus för sin överlevnad. En bilväg kräver stark artificiell belysning och den negativa påverkan kommer inte att kunna undvikas. Även buller och ljuset från bilarnas strålkastare kommer att innebära allvarliga störningar. Problemet blir accentuerat där man planerar separera cykel/gångbanan från bilvägen. Detta i syfte att rädda kvar några värdefulla träd som kan tänkas ha håligheter lämpliga som boplatser för fåglar, bin och fladdermus. Dessa träd kommer att hamna i en ”ö” omringat av nattljus och riskerar således bli obrukbara som boplatser och jaktmarker för nattaktiva djurarter.

Insekter

Ingen inventering har gjorts vad gäller insektliv. Detta trots att det förekommer allt fler allvarliga rapporter kring insektdöden och de negativa effekter denna har på foderresurser för däggdjur, fåglar och fiskar. Kombinationen av träd och vatten som präglar området är den perfekta förutsättningen för

¹ Fladdermusinventering. Ängelholm. 10-11 juni 2020. Naturkonsult Espen Jensen www.myotis.se

insektliv som i sig är en förutsättning för en rik biologisk mångfald. Insekterna är inte heller inventerade på och kring de värdeträd som identifierats.

Groddjur

Inventeringen av groddjur baseras på en tidigare inventering 2010 där förekomst av grodor och reproduktionslokal för grodor i området mellan bron och båtstugorna konstaterades. Författaren av naturvärdesinventeringen utläser dock från rapporten från 2010 att kärnområdet för dessa värden är knuten till ett område norr om planområdet och att planförslaget inte innebär någon negativ påverkan på detta. Hur långt från planområdet detta kärnområde är beläget, samt hur man har kommit fram till att påverkan inte blir negativ, framgår dock inte. Vidare säger man att rapporten 2010 om förekomst av långbensgroda (*Rana dalmatina*) saknar bildbevis och således inte beaktas vid naturvärdesbedömningen. Enligt en expert på groddjur som deltog i inventeringen är det som står om groddjur korrekt, men mer tid hade behövts för att kunna göra en mer omfattande utredning och framställa ett mer säkert resultat.

Fågel

När det gäller fågelliv använder naturvärdesinventeringen enbart rapporter från Artportalen som enbart bygger på sporadiska observationer. Ingen fältinventering av fåglar och dess häckningsplatser har gjorts och slutsatsen dras att: *"Inga av de rapporterade fågelarterna har registrerats som häckande"*. Naturvärdesinventeringen borde ha omfattat en fältinventering av fåglar under häckningssäsongen mellan april och juli.

Fladdermöss och övriga däggdjur

Kommunen har inte sett till att någon inventering av fladdermöss utförts, varken för naturvärdesinventeringen 2013 eller för den nu aktuella. Som vi nämnt ovan, är det föreningen *Rädda Pyttebroområdets* initiativ som gjort att fladdermöss inventerats i juni 2020. Författaren av naturvärdesinventeringen har tagit med delar av denna rapport och konstaterar att det har observerats sex olika arter av fladdermus i området, av vilka tre är rödlistade. I inventeringen påpekas att: *"Små sammanhängande grönområden i stadsmiljö är viktiga för bevarande av biologisk mångfald generellt och därmed också för bevarande av fladdermöss i stadsmiljö"* och bedömningen görs att: *"denna del av planerad vägdragning består av områden med lämpliga koloni/boplatser för fladdermus sommartid"*. Inventeringens slutsats är att: *"Det är inte troligt att vägdragningen kan genomföras utan förträngning av de arter som har observerats i området, habitatförlust och/eller barriäreffekt."* Detta tas dock inte med i naturvärdesinventeringen. Istället drar man sin egen slutsats i planbeskrivningen: *"Vad gäller groddjur och fladdermöss bedöms planförslaget medföra en mycket liten påverkan och det finns inte heller något som tyder på att just skogen inom planområdet är särskilt viktiga för dessa arter relativt omgivande landskap."* Med tanke på vad fladdermusinventeringen konstaterat, samt att inventeringen endast utfördes under endast en natt och saknade resurser att undersöka förekomst av boplatser, är bedömningen i naturvärdesinventeringen högst subjektiv och bör tillbakavisas med bestämdhet. Fladdermusinventeringen har identifierat att området är en viktig födosökslokal och att platser lämpliga som boplatser finns, det anses vidare troligt att det finns kolonier i området. Vi anser att man bör komplettera med ytterligare utredning kring fladdermöss i området. Dels behöver man kartlägga om det finns kolonier i berört område, hur dessa kommer påverkas och om det finns närliggande områden fladdermössen kan ta i anspråk.

Övriga däggdjur, såsom ekorre, skogsmus eller igelkott berörs inte överhuvudtaget i naturvärdesinventeringen. Detta trots att sådana djur blir väldigt negativt påverkade om vägdragningen

genomförs. Igelkottar, som rödlistades i april 2020 av Artdatabanken, är enligt uppgift från kringboende fortfarande ganska vanliga i området. De blir särskilt sårbara med en vägdragning och kommer tyvärr med stor sannolikhet snabbt falla offer för biltrafik.

Invasiva arter

Mycket uppmärksamhet fästs på förekomsten av *blekbalsamin* och *jättebalsamin*, som man menar drar ner naturvärdet. Dessa växter är klassade som ”invasiva arter” och är definitivt bekymmersamma. Men troligtvis inte alltför svåra att bekämpa i den omfattning de förekommer.

Rekreation och friluftsliv

Vi ställer oss mycket frågande till bedömningen ”måttligt negativa konsekvenser för rekreation och friluftsliv”. Vi anser att konsekvenserna av vägdragningen i området är omfattande för rekreation och friluftsliv då en stilla miljö byts ut mot en hårt trafikerad miljö med både ljud och avgaser. Vi vill också påpeka att störningen från vägen inte bara omfattar den direkta sträckningen utan också grönområdet Tullakrok. Tullakrok är ett populärt rekreativområde året om, stadsnära och lättillgängligt, inbäddat i grönska. Om vägen dras som planerat kommer Tullakrok istället ligga tvärs över och väl exponerat från en större väg. Känslan av naturområde kommer förstöras och detta måste räknas som att upplevelsevärde kraftigt försämras. Vi vill också påpeka att MKB för rekreation anger de lokala konsekvenserna på rekreation och friluftsliv som måttliga till stora. Konsekvenserna för rekreation och friluftsliv för Ängelholms invånare anses alltså som måttliga till stora.

Klimat- och trafikpåverkan

Den totala mängden trafik ökar med fler vägar, så kallad inducerad trafik, vilket är ett välkänt fenomen belagt med internationella studier. När vägkapaciteten ökar i ett område blir det enklare att ta sig runt med bil och incitamentet att välja alternativa färdmedel, som cykel och kollektivtrafik minskar. Eftersom fordonsparken fortfarande är övervägande fossil, och kommer att vara så de närmaste åren, leder fler vägar till ökade utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar istället för den minskning som är nödvändig om Sverige ska klara sina miljö- och klimatmål. Även om fordonsparken skulle gå mot fler eldrivna fordon kvarstår problematiken med mikroplast från däckslitage. Den totala mängden bilar i Ängelholm behöver alltså minska.

För att hålla den globala uppvärmningen under 1,5 grader krävs att varje individ sänker sina koldioxidutsläpp till 1 ton per år. I dag ligger Sverige på ca 9 ton per individ och år (inkl. konsumtion av flygresor och import). Därmed ska varje individ, även i Ängelholm, minska sina utsläpp med 8 ton inom en period av 10 år. I det läget borde kommunen göra allt för att underlätta denna omställning, istället för att göra den svårare och skjuta problemen framför sig. En trygg kommunledning tar ansvar för sina invånares oro för klimatförändringarna och skapar optimala förutsättningar för en ordnad, väl genomtänkt omställning till att bli en utsläppsneutral, helst utsläppsnegativ, kommun.

Buller

Vi anser inte att slutbedömningen kring buller kan anses positiv. Buller kommer självklart minska i centrala stan men öka betydligt där vägen dras. De som flyttar in till centrum är beredda och medvetna om att de kommer uppleva trafikbuller. De som bor utmed tänkt dragning var garanterat inte beredda på den mängden buller detta kommer medföra.

YTTRANDE

2021-01-12

Kommunens dnr: KS 2019/464

PL 19-0025

SBN 2019/247

Avslutningsvis vill vi påpeka att det lilla området som exploateras av Klippanvägens förlängning kan verka betydelselöst i ett nationellt eller globalt perspektiv. Men ett beslut som innebär att området bevaras i nuvarande skick skulle ge starka signaler om att kommunen tar miljö- och klimatfrågorna på största allvar och tar ansvar för våra barns framtid. Ängelholm en av Sveriges rikaste kommuner, Sverige ett av de rikaste länderna i världen. Det är väl känt att rika genererar den största klimat- och miljöbelastningen. Genom att kommunen fattar rätt beslut tar den ett ansvar för vår del av problemen samtidigt som den visar i vilken riktning samhällsutvecklingen måste gå för att vår civilisation inte ska gå under i ett allt varmare klimat.

Den markyta som kan generera biologisk mångfald, binda koldioxid, reglera vattnets kretslopp och förse oss med alla livsnödvändiga ekosystemtjänster krymper allt mer. Detta är så viktigt att till och med de få kvadratmeterna som påverkas av Klippanvägens förlängning borde lämnas orörda.

För Naturskyddsföreningen i Ängelholm.

Anders Svensson
Ordförande

Martin Löfdal
Styrelseledamot